S P R Á V A

o činnosti APÚMS v SR – Snem 17. – 18. marca 2005
Bardejovské kúpele

Vážené kolegyne, kolegovia, vážení hostia

Rokovanie nášho výročného snemu sa koná v období, keď sú nám už známe takmer všetky závažné zmeny v činnosti verejnej správy, keď sa už uskutočnil rozsiahly proces prenosu kompetencií zo štátnej správy na samosprávu, podporený fiškálnou decentralizáciou.

Obrazne povedané – máme mnohé tromfy v našich rukách – teda v pôsobnosti miest a obcí Slovenskej republiky. Je teda len na nás – predstaviteľoch úradov miestnej samosprávy, ako budeme uplatňovať nové nástroje a to najmä tie, ktoré bezprostredne ovplyvnia zabezpečenie fungovania a rozvoja miest, obcí a regiónov SR.

Toto konštatovanie nie je mojou myšlienkou, je to predstava vlády a parlamentu. Na druhej strane je to holá realita. Preto ani nám, prednostom úradov miest a obcí nepomôže nariekanie nad novými úlohami, ale naopak len tvrdá práca a schopnosť pracovať v nových podmienkach a vysokou odbornosťou. To očakávajú os nás primátori a starostovia, mestské, miestne a obecné zastupiteľstvá.

Z uvedeného pohľadu musíme hodnotiť i našu prácu, prácu asociácie prednostov, či účinne napomáha svojim členom v plnení úloh v riešení problematiky ich postavenia v samospráve, či robíme dosť, alebo veľmi málo pre rozvoj osobnosti prednostu odborným vzdelávaním, organizovaním odborných konferencií, výmenou vzájomných skúseností a v rozumnej miere organizovanou medzinárodnou spoluprácou. Preto v uvedenom duchu pripravila Rada asociácie i rokovanie nášho Výročného snemu, jeho obsahové zameranie, čo je zrejmé i zo stanoveného a schváleného programu i z predložených dokumentov na diskusiu.

Z programu teda je zrejmé, že mottom Snemu môže byť – „Sami o sebe o svojej práci a o východiskách pre seba na ďalšie obdobie“.
Preto sme do programu rokovania okrem závažných dokumentov, ako sú stanovy asociácie, legislatívne zmeny v postavení prednostu aj vzájomnú výmenu skúseností z konkrétnej činnosti prednostov mestských úradov. Pravda s cieľom, aby sme východiská z nášho Snemu stanovili skutočne rozumné a reálne je nevyhnutné, aby sme kriticky zhodnotili našu prácu v predchádzajúcom období spolu s návrhom postupu na odstránenie nedostatkov.

Poslanie našej asociácie upravujú jej stanovy. Dovolím si konštatovať, že v duchu stanov, asociácia od jej vzniku pracovala, vyvíjala bohatú praktickú vzdelávaciu, legislatívnu, prednáškovú a medzinárodnú činnosť,
Za to patrí poďakovanie všetkým, ktorí sa na jej doterajšej práci podieľali.
Rád by som zdôraznil, že predchádzajúci i súčasný stav i naša budúcnosť vzhľadom na spomínané zmeny v postavení samosprávy po prenose kompetencií, vyžaduje aj zásadne nové prístupy v organizovaní našej činnosti. Našim cieľom je, aby výsledky práce prezidenta a Rady asociácie boli účinnejšie a príťažlivejšie pre všetkých našich členov i ostatných prednostov na celom Slovensku. Už na minuloročnom sneme sme sa snažili v tomto duchu pristupovať k stanoveniu úloh i foriem práce asociácie na práve hodnotené obdobie.

Musím však otvorene konštatovať, že nie som spokojný s výsledkami ale najmä účinnosťou mojej vlastnej práce. Každý z nás, teda aj členovia rady asociácie sú zavalení množstvom nových úloh na svojich pracoviskách a každý z nás sa musí predovšetkým venovať ich plneniu.

Túto skutočnosť je možné povedať na ospravedlnenie. Preto sa stalo napríklad, že napriek zámerom v organizovaní viacerých odborných konferencií sa nám podarilo zvládnuť len jednu a to tiež až koncom novembra v Piešťanoch, žiaľ s pomerne malou účasťou členov.

Je síce pravda, že Rada asociácie začiatkom júla 2004 rozhodla na základe spolupráce s časopisom TREND spolu-organizovať a iniciovať účasť i našich členov na odbornej konferencii konanej v mesiaci september 2004 v Bratislave pod názvom „Komunálny menežment“. Treba však povedať že napriek moje výzve, a oznámeniu o možnosti spolufinancovania účasti členov z prostriedkov asociácie, na tejto konferencii, ktorá podľa môjho názoru bola vysoko profesionálna, sa zúčastnilo len 19 členov.

V snahe o spoluprácu pri riešení odborných problémov i efektívne využitie času, vzájomnú výmenu skúseností pri príležitosti tejto konferencie sme sa dohodli s prezidentkou Asociácie komunálnych ekonómov na zorganizovaní spoločnej konferencie venovanej fiškálnej decentralizácii na Podbanskom v novembri 2004.

Preto som vycestoval osobne na Podbanské zabezpečiť ubytovacie kapacity, navrhol som spoluúčasť na financovaní i zabezpečovaní prednášateľov. Žiaľ, a to skutočne ľutujem, Rada AKE SR nakoniec nesúhlasila so spoločným organizovaním konferencie a účasťou našich prednostov a členov asociácie na nej.

Z uvedeného dôvodu sme potom narýchlo organizovali už spomínanú konferenciu v Piešťanoch, avšak aj krátkosť času zapríčinila zrejme pomerne nízku účasť členov.

V priebehu minulého roka sme nepostúpili výrazne ďalej v riešení problematiky pracovnoprávneho postavenia prednostu úradu miestnej samosprávy v oblasti legislatívy. Nie preto, že vy schválená verzia návrhu legislatívnej zmeny nebola distribuovaná všetkým dohodnutým respondentom, ale preto, že uprostred tejto iniciatívy došlo k zrušeniu zákona o verejnej službe.

Vážené kolegyne, kolegovia,

aj z uvedených dôvodov Rada asociácie na svojom rokovaní koncom januára 2005 veľmi otvorene analyzovala svoju činnosť a určila konkrétne úlohy pre každého člena v príprave rokovania výročného snemu. Výsledkom toho je predložené obsahové zameranie rokovania i predložený návrh dôležitých dokumentov - stanovy asociácie a návrh legislatívnej zmeny v pracovnoprávnom postavení prednostu.

I na základe mnohých podnetov z priebehu stretnutia pri príležitosti konferencie v Piešťanoch, na dnešnom rokovaní tiež napĺňame požiadavku vzájomnej výmeny skúseností z konkrétnej činnosti mestských úradov a prednostov pri riešení odborných úloh.

Taktiež sme sa dohodli dotazníkovou formou osloviť Vás a požiadať Vás o konkrétny názor na jednotlivé oblasti našej práce. Rozposlali sme 110 dotazníkov – no žiaľ sa nám vyplnených vrátilo veľmi málo. O nich napriek tomu budeme hovoriť v samotnom bode rokovania. Myslím si, že väčšina názorov uvedených v dokumente korešponduje s konštatovaniami aj v tejto správe a sú v nich návrhy na zlepšenie našej práce . Tým, ktorí dotazník vyplnili ďakujeme, súčasne však uvítame vaše kritické pripomienky, ale hlavne námety na zlepšenie činnosti asociácie, ktoré predpokladám budete tlmočiť v diskusii.

Pri hodnotení stanovených zámerov na minuloročnom sneme musím tiež sebakriticky priznať, že sme naplnili predstavu o zriadení vlastnej internetovej webovej stránky asociácie. Dôvodom nie sú technické problémy, ale personálno – finančné. Ak má byť webová stránka zriadená, je ju potrebné pravidelne a systematicky napĺňať obsahom – a to vyžaduje nemálo času, schopného informatika a financie na jeho odmenu. Preto by som bol rád, keby sme sa aj o tomto probléme poradili.

Pritom som toho názoru, že v súčasnosti najmä z Únie miest a obcí Slovenska z hľadiska celoštátneho i z konkrétnej tvorby zákonov, možnosti ich pripomienkovania, organizovania rôznych podujatí, seminárov, konferencií, informácií o grantových výzvach, možností získavania finančných prostriedkov z Európskych fondov dostávame množstvo e-mailových informácií, že niekedy z časového hľadiska je problém ich aj prečítať. Preto si myslím, že ak zriadiť našu webovú stránku tak treba určiť spoločne akým obsahom. Do tej doby si myslím, že vzájomnú informovanosť môžeme dosiahnuť aj cestou využívania našich e-mailových schránok napr. pri tvorbe VZN, skúsenostiach zo získavania financií z fondov EÚ, v riešení konkrétnych pracovných úloh i o činnosti asociácie. Podľa mojich poznatkov väčšina našich miest má vlastnú webovú stránku, kde sa i uvedené dokumenty nachádzajú. Možno v tejto súvislosti by bolo racionálne doplniť do Vám zaslaného adresára členov asociácie aj webovú stránku jednotlivých miest a obcí.

Čo sa týka informácii zo sídla asociácie, o činnosti rady a prezidenta, naďalej ale určite očakávate, že budeme pružnejšie reagovať a zasielať ich elektronickou formou všetkým členom asociácie.

Ak však predsa bude prijaté rozhodnutie o zriadení webovej stránky tak to musíme rozhodnúť, ako som až naznačil v súvislosti s vytvorením možno profesionálnej kancelárie asociácie.

To však určite vyžaduje predovšetkým optimálne priestorové riešenie a samozrejme finančné prostriedky na mzdy a prevádzku. Očakávam preto, že k tejto problematike sa v diskusii vyjadríte.

Na minuloročnom sneme v súvislosti s hlavnými úlohami asociácie na roky 2003 – 2006 sme si stanovili úlohy pripraviť návrh novej organizačnej štruktúry.

Z uvedeného dôvodu a preto, že to s tým bezprostredne súvisí – vám dnes predkladáme návrh nových stanov asociácie. Preto, že i k tejto problematike máme samostatný bod rokovania uvediem len niekoľko myšlienok.

Dôvody na vytvorenie regionálnych sekcií – združení prednostov sú pragmatické, najmä z dôvodu, že ak po vstupe do EÚ chceme napĺňať myšlienku, že všetko je o rovnomernom rozvoji jednotlivých regiónov, tak to platí aj v tomto smere. A naviac ak hovoríme o špecifických podmienkach – ako je nezamestnanosť, špecifiká území, cestovný ruch, priemysel, doprava atď. – tak si myslím, že sústavná spolupráca predstaviteľov jednotlivých miest a obcí, regiónov je nevyhnutná a môže byť zmenou rozdelenia organizačnej štruktúry efektívnejšia. A v neposlednom rade musíme myslieť i na časové hľadisko. Ak napr. sme organizovali konferenciu na Západnom Slovensku, tak kolegom z východu je to ďaleko a opačne. Vytvorením regionálnych sekcií alebo združení si myslím, že sa stráca význam našej jednotnej celoštátnej organizácie. Jej poslaním bude naďalej predovšetkým, ale účinnejšie ako doteraz hájiť záujmy našich členov, ich legislatívne postavenie, rozvoj vzdelávania, výmena skúseností z metód a foriem práce prednostov a mestských či obecných úradov a v neposlednom rade aj medzinárodná spolupráca.

V súvislosti s našou medzinárodnou spoluprácou však chcem zdôrazniť, že od môjho nástupu do funkcie som na každom rokovaní Rady , ale i na konferenciách zvýrazňoval - že som za medzinárodnú spoluprácu, ale nie len reprezentačnú, ale efektívnu finančne, čo najmenej náročnú a prístupnú čo najviac všetkým členom asociácie. Podporujem a môžem potvrdiť, že aj väčšina členov Rady podporuje predovšetkým spoluprácu s obdobnými združeniami ako je naša v okolitých štátoch a to najmä v Českej republike , Maďarsku - iniciovať budeme spoluprácu s Poľskom, chceme udržiavať kontakty s Lotyšskom. Hlavný dôvod tohto zámeru je , že vo všetkých týchto štátoch sa nachádzajú v obdobnej etape vývoja ako Slovensko. Ale aj v tomto prípade budeme podporovať, aby sa spolupráca rozvinula aj na regionálnej úrovni po vytvorení jednotlivých regionálnych združení. V tomto duchu sme už hovorili s kolegami z Čiech i Maďarska. Ich prítomnosť na rokovaní nášho snemu je príležitosťou, aby sme tieto kontakty na najbližšie obdobie konkretizovali. Samozrejme bolo by krátkozraké, keby sme sa uzatvárali najmä po vstupe Slovenska do EU pred obdobnými organizáciami v Európe či vo svete.

Preto Rada asociácie doporučuje, aby sme naďalej zostali členmi organizácie ICMA. Nedoporučujeme však i vzhľadom na vysokú finančnú náročnosť členstvo v Európskej organizácii UDITE, ale zatiaľ rokovať s nimi o možnosti byť len pridruženým členom.

Dovoľte mi niekoľko myšlienok k stavu členskej základne. Treba povedať, že po kritickom období začiatkom roka 2003 po komunálnych voľbách, keď nás bolo len 50 členov a tak sa stav v roku 2003 a 2004 zvýšil a stabilizoval na počte 80 členov. Naďalej však medzi nami chýbajú napr. Košičania. Ale zrejme ich je už zbytočne presviedčať. Možno nová štruktúra našej organizácie, ak na dnešnom sneme ju schválime bude príťažlivá aj pre našich kolegov z Košíc, ale i pre ostatných prednostov miest a obcí, ktorí doteraz nie sú členmi asociácie. Bude v tomto smere úloha pre činnosť funkcionárov regionálnych združení.

V súvislosti s otázkami členstva v asociácii odporúčam, vzhľadom na naše podmienky i neustály rast nákladov pri organizovaní jednotlivých akcií, zvážiť možné zvýšenie členského príspevku pre budúce obdobie.

Citlivou ale naďalej veľmi významnou úlohou ostáva riešenie problematiky postavenia prednostu, konkrétne v zákone o obecnom zriadení v kontexte so zákonom o práci vo verejnom záujme aj so zákonníkom práce. Očakávam, že v samostatnom bode zaradená problematika vyvolá vašu aktivitu a podnetné návrhy. Podstatné však bude, aby po schválení tohto návrhu snemom, každý z nás využil svoje kontakty smerom na legislatívne orgány, rezorty MS SR a MPSVaR SR, poslancov parlamentu pri presadzovaní týchto zmien do nášho zákona o obecnom zriadení. Pochopiteľne veľké úsilie musíme vyvinúť, aby sme našli pochopenie predovšetkým v ZMOS a ÚNIE MIEST Slovenska.

Veľmi dôležitá je spolupráca s Centrom rozvoja samospráv na čele s Ľúbou Vávrovou. Ťažisko spolupráce v budúcnosti však vidím okrem organizovania zahraničných kontaktov, najmä jej pomoci v organizovaní vzdelávacích aktivít pre členov našej asociácie. Očakávam, že v tomto smere predloží konkrétne návrhy aj na tomto rokovaní. Som toho názoru, že v tejto oblasti je čo naprávať a je to požiadavka i mnohých členov asociácie. Treba to však robiť s maximálnou efektívnosťou -finančnou i časovou. To i z dôvodu, že seminármi, odbornými konferenciami, ponukami verejnej správy za nemalé finančné náklady -roztrhlo vrece. Mám za to, že by sme sa mali orientovať predovšetkým na spoluprácu s regionálnymi vzdelávacími centrami a pripravovať našich prednostov najmä na nové metódy práce v riadení úradov, aby naše úsilie, čas bol využitý čo najefektívnejšie.

Napriek neúspešnému pokusu organizovať konferenciu k fiškálnej decentralizácii spoločne s AKÉ SR považujem za nevyhnutné s touto organizáciou združujúcou i našich spolupracovníkov, ale aj široký odborný aktív z vedeckej vysokoškolskej oblasti, udržiavať úzky kontakt a vzájomne využiť odborný potenciál obidvoch asociácii. Takisto odporúčam, aby sa naša spolupráca rozvíjala aj so združením hlavných kontrolórov a ďalšími odbornými organizáciami.

Vážené kolegyne, kolegovia.

Toľko stručne o činnosti našej asociácie, o výsledkoch práce ale najmä o ďalších zámeroch. Dovolím si záverom vysloviť presvedčenie, že program nášho rokovania vytvára skutočne priestor, aby sme spoločne na základe i vášho aktívneho prístupu počas rokovania stanovili na ďalšie obdobie jasné, zrozumiteľné a splniteľné úlohy. Naša práca v budúcnosti bude účinnejšia, ak svoje postavenie asociácia upevní, že zmenou organizačnej štruktúry budeme účinnejšie organizovať našu prácu, že legislatívnou zmenou dosiahneme významnejšie postavenie funkcie prednostu v samospráve v SR.

Želajme si k tomu spoločne veľa úspechov.